

8. MUSEOT

8.1. *Rahoitettava toiminta*

Museotoiminnan tarkoituksena on:

- 1) kulttuuri- ja luonnonperinnön sekä taiteen tallentaminen ja säilyttäminen;
- 2) aineistoja ja muita sisältöjä koskevan tutkimuksen edistäminen ja hyödyntäminen;
- 3) aineistojen ja tiedon saatavuuden, saavutettavuuden ja käytön edistäminen;
- 4) kulttuuri- ja luonnonperinnön sekä taiteen esittäminen ja elämysten tarjoaminen;
- 5) yleisötyö, vuorovaikutus sekä opetuksen ja kasvatuksen edistäminen.

Ammatillisella museolla tarkoitetaan Museolaissa (314/2019) valtion, kunnan tai kuntayhtymän taikka muun yhteisön tai säätiön ylläpitämää sääntömääräisesti museotoimintaa harjoittavaa toimintayksikköä, jolla on kokoelmat, vakituista ammatillista henkilöstöä ja joka on avoinna yleisölle.

Opetus- ja kulttuuriministeriö hyväksyy valtion talousarvion rajoissa museon valtionosuuteen oikeutetuksi. Museotoiminnan valtionosuuden saamisen edellytyksenä on, että (Museolaki 314/2019 5§):

- 1) museon ylläpitäjänä on kunta tai kuntayhtymä taikka sellainen yksityinen yhteisö tai säätiö, jonka sääntömääräisiin tehtäviin kuuluu museotoiminnan harjoittaminen tai museon ylläpitäminen;
- 2) museon toiminnalle on taloudelliset edellytykset;
- 3) museota ei ylläpidetä taloudellisen voiton tavoittelemiseksi;
- 4) museolla on toimintaa ohjaavat säännöt, joissa sen vastuualue on määritelty;
- 5) museolla on kokoelma ja kokoelmapoliittinen ohjelma;
- 6) kokoelman säilyminen museokokoelmana on turvattu myös museon lopettaessa toimintansa;
- 7) museo on avoinna yleisölle säännöllisesti, sen toiminta on ympärivuotista ja sen kokoelmat ovat museon käyttäjien tavoitettavissa;
- 8) museon tilat ovat tarkoituksenmukaiset;
- 9) museolla on toiminnasta vastaava päätoiminen johtaja, jolla on virkaan tai tehtävään soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, johtamistaito ja tehtävän edellyttämä riittävä perehtyneisyys museon toimialaan ja tehtäviin;
- 10) museolla on vähintään kaksi päätoimisessa palvelussuhteessa työskentelevää museoalan asiantuntijaa, joista toinen voi olla samalla museon johtaja ja joilla on soveltuva korkeakoulututkinto sekä suoritettut museologian perusopinnot;
- 11) museolla on riittävä määrä muuta henkilöstöä;
- 12) museolla on monivuotinen tavoitteita, toimintaa ja taloutta koskeva suunnitelma.

Vuonna 2020 valtionosuuden saavia museoita on 124.

8.2. *Yksikköhinnan määräytyminen*

Vuoden 2020 yksikköhinnat perustuvat vuoden 2017 toteutuneisiin kustannuksiin henkilötyövuotta kohden. Tästä vähennetään valtiontaloudessa 2012-2018 tehdyt säästöt, joiden vaikutus on yksikköhintaa vähentävästi 17571 € L opetus- ja kulttuuritoiminnan rahoituksesta, 35 a §). Vähennysten jälkeen saadaan Opetus- ja kulttuuriministeriön vahvistama museoiden yksikköhinta laskennallista henkilötyövuotta kohden, joka vuonna 2020 on 71761 €/henkilötyövuosi.

Yksityisen museon ylläpitäjän, joka ei ole arvonlisäverovelvollinen, yksikköhintaa korotetaan arvonlisäveron osalta 6,34 %:lla, jolloin arvolisäverolla korotettu yksikköhinta on 76311 €.

8.3 Rahoituksen määräytyminen

Valtionosuutta saavat museot jaetaan museolaisissa perusrahoitusta saaviin museoihin, perusrahoitusta ja alueellista lisärahoitusta saaviin vastuumuseoihin ja perusrahoitusta ja harkinnanvaraista lisärahoitusta saaviin valtakunnallisiin vastuumuseoihin.

Rahoitus käyttökustannuksiin määräytyy laskennallisten perusteiden mukaisesti. Rahoitus määräytyy museon perusrahoituksessa ja alueellisten vastuumuseotehtävien lisärahoituksessa laitokselle vahvistetun laskennallisen henkilötyövuosien määrän ja laskennallista henkilötyövuotta kohden määrätyn yksikköhinnan perusteella.

Museon ylläpitäjälle myönnetään valtionosuutta käyttökustannuksiin euromäärä, joka saadaan laskelmalla yhteen:

- 1) 37 prosenttia euromäärästä, joka saadaan, kun ylläpitäjälle vahvistettu perusrahoituksen henkilötyövuosimäärä kerrotaan 35 §:n 1 momentissa tarkoitettulla yksikköhinnalla;
- 2) 85 prosenttia euromäärästä, joka saadaan, kun ylläpitäjälle vahvistettu alueellisen vastuumuseotehtävän henkilötyövuosimäärä kerrotaan 35 §:n 1 momentissa tarkoitettulla yksikköhinnalla;
- 3) 35 b §:ssä tarkoitettu valtakunnalliseen vastuumuseotehtävään myönnetty harkinnanvarainen lisärahoitus.

Suoritepäätökset tehdään valtion talousarvion rajoissa. Henkilötyövuosimäärät määritellään laskennallisesti siten, että vakinaisen päätoimisen henkilökunnan määrään lisätään muun henkilökunnan määrä, joka saadaan jakamalla muun henkilökunnan palkkakustannukset vakinaisen päätoimisen henkilökunnan keskipalkalla. Museoiden henkilötyövuosien laskentaan sisältyy myös kiinteistöhenkilökunta. Museoiden valtionosuuksiin ja -avustuksiin voidaan käyttää veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovaroja.

Raportti museoiden valtionosuuden laskennallisista perusteista.

Lisätietoja antaa tarvittaessa Mikko Rantanen puh. 029 533 1329.

9. TEATTERIT JA ORKESTERIT

9.1. Rahoitettava toiminta

Opetus- ja kulttuuriministeriö hyväksyy valtion talousarvion rajoissa teatterin tai orkesterin valtionosuuteen oikeutetuksi.

Valtionosuuden saamisen edellytyksenä on, että teatteri tai orkesteri harjoittaa vakinaista ja ammattillista esitystoimintaa ja sen omistaa kunta, kuntayhtymä tai yksityinen yhteisö tai säätiö, jonka sääntömääräisiin tehtäviin kuuluu teatteri- tai orkesteritoiminnan harjoittaminen tai teatterin tai orkesterin ylläpitäminen (Teatteri- ja orkesterilaki 730/1992, 2§).

Vuonna 2020 valtionosuutta saa 57 teatterin ja 28 orkesterin ylläpitäjää.

9.2. Yksikköhinnan määräytyminen

Teatterit

Vuoden 2020 yksikköhinnat perustuvat vuoden 2017 toteutuneisiin kustannuksiin henkilötyövuotta kohden. Tästä vähennetään valtiontaloudessa 2012-2018 tehdyt säästöt, joiden vaikutus on yksikköhintaa vähentävästi 11525 € (L opetus- ja kulttuuritoiminnan rahoituksesta, 35 a §). Vähennysten jälkeen saadaan Opetus- ja kulttuuriministeriön vahvistama teattereiden yksikköhinta laskennallista henkilötyövuotta kohden, joka vuonna 2020 on 58248 €/henkilötyövuosi.

Yksityisen teatterin ylläpitäjän, joka ei ole arvonlisäverovelvollinen, yksikköhintaa korotetaan arvonlisäveron osalta 4,14 %:lla, jolloin yksikköhinta on 60659 €.

Orkesterit

Vuoden 2020 yksikköhinnat perustuvat vuoden 2017 toteutuneisiin kustannuksiin henkilötyövuotta kohden. Tästä vähennetään valtiontaloudessa 2012-2018 tehdyt säästöt, joiden vaikutus on yksikköhintaa vähentävästi 11389 € (L opetus- ja kulttuuritoiminnan rahoituksesta, 35 a §). Vähennysten jälkeen saadaan Opetus- ja kulttuuriministeriön vahvistama orkestereiden yksikköhinta laskennallista henkilötyövuotta kohden, joka vuonna 2019 on 51851 €/henkilötyövuosi.

Yksityisen orkesterin ylläpitäjän, joka ei ole arvonlisäverovelvollinen, yksikköhintaa korotetaan 3,51 %:lla, jolloin yksikköhinta on 53515 €.

9.3. Rahoituksen määräytyminen

Teattereiden ja orkesterien vuotuinen valtionosuuden peruste lasketaan kertomalla laitokselle vahvistettu laskennallinen henkilötyövuosien määrä henkilötyövuotta kohden määrättyllä yksikköhinnalla. Suoritepäätökset tehdään valtion talousarvion rajoissa.

Henkilötyövuosimäärät määritellään laskennallisesti. Vakinaisen, päätoimisen henkilökunnan määrään lisätään muun henkilökunnan määrä, joka saadaan jakamalla muun henkilökunnan palkkakustannukset vakinaisen, päätoimisen henkilökunnan keskipalkalla. Teattereiden ja orkestereiden henkilötyövuosien laskennassa ovat mukana vain varsinaisen toiminnan henkilöstö.

Yksityiselle teatterin tai orkesterin ylläpitäjälle myönnettävän valtionosuuden määrä on 37 prosenttia edellä mainitulla tavalla lasketusta valtionosuuden perusteesta.

Svenska Teatern i Helsingforsin ja Tampereen Työväen Teatterin valtionosuusprosentti on muista poiketen 60.

Raportti teattereiden ja orkestereiden valtionosuuden laskennallisista perusteista

9.4. Muu kuin valtionosuusrahoitus

Opetus- ja kulttuuriministeriö voi valtion talousarvion rajoissa päättää, että valtakunnallisesti tai alueellisesti merkittävillä teattereilla ja orkestereilla myönnetään ylimääräistä valtionavustusta.

Opetus- ja kulttuuriministeriö voi valtion talousarvion rajoissa myöntää valtionavustusta teattereiden ja orkestereiden toiminnan kehittämistä varten.

Teattereiden ja orkesterien valtionosuuksiin ja -avustuksiin voidaan käyttää veikkauksen ja raharpajaisten voittovaroja.

Lisätietoja antaa tarvittaessa Mikko Rantanen 029 533 1329.